

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
«Основи наукових досліджень»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ірина БОНДАРЕНКО

серпня 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

підготовки бакалавра
денної форми здобуття освіти

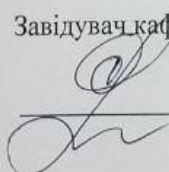
Освітньо-професійна програма
«Українська мова та література»
спеціальності **035 Філологія**
спеціалізації **035.01 Українська мова та література**
галузі знань **03 Гуманітарні науки**

Викладач: Ольга СТАДНІЧЕНКО к. філол. н., професор.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри українознавства

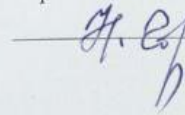
Протокол № 1 від «22» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри українознавства

 Ольга СТАДНІЧЕНКО

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

 Наталія ГОРБАЧ

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: stadnichenkoo-1@ukr.net

Телефон: (061) 289-12-82 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2973>

Кафедра: українознавства, 2 навчальний корпус, ауд. 413

1. Опис навчальної дисципліни

Основи наукових досліджень як навчальна культура про науку, про систему наукових уявлень, про наукову творчість студента, про концептуальні елементи наукового дослідження, про методи та методологію наукового дослідження є базою наукового знання, адже сукупність різних дисциплін становить основу наукового знання. Вивчення цього курсу закладає основи теоретичних знань з філології. Курс має теоретичну та практичну спрямованість. Лекційний курс передбачає ознайомлення з найважливішими темами та проблемами, які формують уявлення про зміст та специфіку цього курсу і вимагають системного, узагальнюючого підходу. Система практичних занять разом із системою самостійної роботи дає змогу опанувати новий матеріал, закріпити й деталізувати його або розширити й доповнити матеріал, викладений у лекціях.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» є засвоєння методології та принципів організації наукових досліджень, що є особливо важливим для студентів, майбутніх фахівців, від яких залежить прогрес у галузі науки. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» є:

- ознайомлення з методами та технологіями наукових досліджень у галузі філології;
- систематизація знань про джерела наукової інформації та роботу з нею;
- розвиток вмінь і навичок використання технологій наукових досліджень, наукової інформації у власних наукових дослідженнях;
- поглиблення знань професійної термінології у галузі філології
- вивчення принципів пошуку наукової і патентної інформації в мережі Інтернет та інших мережах і системах;
- організаційно-технічні заходи щодо впровадження і практичного використання результатів науково-технічної роботи.

Пререквізити вивчення дисципліни: отримані знання з дисципліни «Вступ до спеціальності», «Вступ до літературознавства», «Вступ до мовознавства».

Кореквізити: дисципліни «Історія української літератури», «Літературно-критичний практикум».

Постреквізити: курсові роботи з мовознавства та літературознавства.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3-й	-
Кількість кредитів ECTS	3	

Кількість годин	90	
Лекційні заняття	14 год.	- год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	14 год.	-
Самостійна робота	62 год.	-.
Консультації	групові та особисті – за узгодженим графіком (2 навч. корпус, ауд. 413); та/або дистанційно за домовленістю на платформі ZOOM (ідентифікатор конференції: 801190 8040; код доступу: 1234)	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2973	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
ЗК-5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК-6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-7 Уміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми. ЗК-8 Здатність працювати в команді й автономно. ЗК-10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-11 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК-13 Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК-14 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності. СК-8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ПРН 2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової	Пояснювально-ілюстративний (розповідь, презентації); частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний (робота з підручником, посібником); дослідницький (самостійна робота з науковою літературою, робота з фактичним матеріалом); інтерактивні (дискусія, мозковий штурм)	Поточні контрольні заходи: Проміжні контрольні заходи: виконання тестових завдань у СЕЗН Moodle і письмово за окремими темами й розділами, індивідуальні практичні завдання, усне опитування. Підсумковий контрольний захід: залік

літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. ПРН 3 Організовувати процес свого навчання й самоосвіти. ПРН 5 Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. ПРН 19 Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.		
--	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наука як система уявлень про світ.

Наука як система уявлень про світ. Сутність науки. Етапи розвитку науки. Наукові революції та наукові парадигми. Класифікація наук. Логіко-методологічна та аксіологічна класифікація наукового знання.

Теоретична основа наукових досліджень. Поняття про наукову теорію. Структура наукової теорії. Функції наукової теорії. Класифікація наукових теорій. Підходи та принципи класифікації наукових теорій

Змістовий модуль 2. Наукова інформація

Наукова інформація. Поняття інформації. Інформація у системі наукового знання. Види та типи інформації. Класифікація наукових інформаційних видань. Філологічні наукові інформаційні видання. Наукові видання художніх текстів.

Інформація в системі бібліографічних ресурсів України. Бібліографія як невід'ємний компонент складової наукової інформації Інформація в системі бібліографічних ресурсів України. Принципи підбору наукової літератури. Наукові конференції і семінари.

Змістовий модуль 3. Методологія наукового дослідження.

Методика та методи наукового дослідження. Методологічна культура науки. Методологія наукових досліджень. Класифікація методів. Основні методи досліджень у філології. Поняття методології наукового знання. Рівні методології. Метод, спосіб, методика. Загальнонаукова та філософська методологія: сутність, загальні принципи. Класифікація загальнонаукових методів пізнання. Загальнологічні, теоретичні та емпіричні методи дослідження.

Етапи наукового дослідження. Логіка та загальна наукова схема наукового дослідження. Предметні елементи наукового дослідження. Процесуальні елементи наукового дослідження. Формулювання теми наукового дослідження. Критерії, які висуваються до теми наукового дослідження. Постановка проблеми дослідження, Визначення мети та завдань наукового дослідження. Етапи наукового дослідження.

Змістовий модуль 4. Організація науково-дослідної та самостійної роботи у

вищих навчальних закладах та її види

Організація науково-дослідної роботи у ВНЗ. Організація і планування наукового дослідження. Організація науково-дослідної роботи у вищих навчальних закладах. Форми підготовки та

атестації наукових кадрів: аспірантура, докторантура. Підготовка наукових кадрів в умовах глобалізації наукового простору та уніфікації наукових ступенів та вчених звань. *Організація самостійної роботи студентів у ВНЗ та її види.* Форми науково-дослідницьких робіт. Самостійна робота в системі навчального процесу. Сутність і структура самостійної роботи. Самостійна та індивідуальна робота студента як складові розвитку наукових вмінь та навичок у підготовці майбутнього філолога.

Змістовий модель 5. Науковий стиль. Культура наукового мовлення

Науковий стиль та його особливості.

Науковий стиль української мови та його підстилі: науково-популярний, науково-навчальний, власне науковий стилі. Лексичні особливості наукового стилю особливості вживання загальнонаукової та вузькоспеціалізованої термінології. Граматичні особливості наукового стилю: вживання форм іменників, дієслів, займенників та числівників. Синтаксис наукового стилю.

Наукова термінологія. Специфіка термінології філологічних наук. Класифікація термінів за походженням та структурою Термінологічна культура майбутнього філолога. Мовознавча термінологія. Літературознавча термінологія. Термінологія методики викладання філологічних дисциплін. Культура усного наукового мовлення.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Наука як система уявлень про світ. Сутність та цілі науки. Етапи розвитку науки. Наукові революції та наукові парадигми. Класифікація наук	2	-	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття №1	Джерела наукових досліджень 1. Наукова література як джерело фахових знань 2. Принципи підбору наукової літератури до теми дослідження. 3. Специфіка матеріалів літературознавчого, мовознавчого аналізу наукових даних. 4. Підбір і правила оформлення прикладів, цитат. <i>Завдання:</i> 1.Скласти список літератури до самостійно обраної теми (монографія, підручник, газетна стаття, журнальна стаття, збірник наукових статей, багатотомне видання творів, інтернет-джерело).	2		1 раз на 2 тижні

	2. Увести в текст цитати, приклади (на вибір). 3. Написати словникову статтю про відомого вченого-філолога.			
Самостійна робота	Класифікація наук. Логіко методологічна та аксіологічна класифікація наукового знання. Принципи аналізу фактичного матеріалу	8		
Лекція 2	Теоретична основа наукових досліджень. Поняття про науову теорію. Структура наукової теорії. Функції наукової теорії. Класифікація наукових теорій.	2	-	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 2	Композиційно-змістове та аналітичне опрацювання наукової літератури. Узагальнення та згортання інформації наукового джерела до рівня плану. 1. Конспектування друкованого джерела наукової інформації. 2. Конспектування наукової інформації, що сприймається на слух. <i>П Завдання:</i> <u>1. Проаналізуйте</u> свої конспекти лекцій з різних навчальних дисциплін, які ви вивчаєте, з'ясуйте їхні переваги та недоліки; <u>2. Складіть</u> номінативний конспект лекції з певної навчальної дисципліни; <u>3. Складіть</u> тезовий конспект друкованого джерела наукової інформації (розділ підручника, наприклад «Вступ до літературознавства»); <u>4. Складіть</u> питальний конспект друкованого джерела наукової інформації (стаття у спеціалізованому періодичному виданні); <u>5. Підберіть</u> у каталозі наукової бібліотеки вашого університету дві-три анотації книг із філологічного фаху, схарактеризуйте їх з точки зору структури, змісту, призначення, мови та обсягу. Поясніть, що це за анотації та чим обумовлений їхній вибір.	2		1 раз на 2 тижні

Самостійна робота	Структура наукової теорії. Підходи та принципи класифікації наукової теорії	8		
Лекція 3	Інформація в системі бібліографічних ресурсів України. Поняття інформації. Види і типи інформації. Класифікація наукових видань. Бібліографія як невід'ємний компонент складової наукової інформації.	2		<i>1 раз на 2 тижні</i>
Семінарське заняття №3	Культура інформаційного пошуку та роботи з інформацією . 1.Принципи підбору наукової літератури. 2. Конспектування наукової інформації, що сприймається на слух. 3.Анотування наукового джерела. Види анотацій. 4.Реферування наукового джерела. Види рефератів. 5.Рецензування наукового джерела. Завдання 1.Використовуючи мовні та мовленнєві стандарти-кліше та зразки анотацій, <u>складіть</u> анотації: а) монографії з фаху; б) журнальної статті з фаху. 2.Проаналізуйте текст зразка реферату та виділіть у ньому мовні та мовленнєві стандарти-кліше. Поясніть чим зумовлене їх використання. 3. <u>Виділіть</u> у тексті зразків-рефератів мовні та мовленнєві стандарти-кліше для вираження: а) структури первісного документа; б) відомості про автора первісного документа; в) теми досліджуваної проблеми, предмету, мети та змісту первісного документа. 4.Використовуючи мовні та мовленнєві стандарти-кліше та зразки рефератів, <u>складіть</u> реферат: а) книги з фаху; б) статті в періодичному виданні з фаху; 5. <u>Напишіть</u> зразок клішованої рецензії, використовуючи в кожній композиційній частині один із варіантів мовних стандартів-кліше, який властивий для наукового стилю рецензії.	2		<i>1 раз на 2 тижні</i>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
«Основи наукових досліджень та інформаційна культура студентів»

Самостійна робота	Інформація в системі бібліографічних ресурсів України. Особливості роботи з науковою літературою. Електронні каталоги. Інформаційні наукові видання з філології. Наукові видання художніх текстів.	8		
Лекція 4	Методологія та методи наукового дослідження. Методологічна культура науки. Методологія наукових досліджень. Класифікація методів. Основні методи досліджень у філології. Рівні методології. Метод, спосіб, методика.	2		1 раз на 2 тижні
Практичне заняття №4	Методологія та методи наукового дослідження у філології. 1.Методологічна культура науки. 2.Методологія пізнання в галузі філологічних дисциплін. 3.Основні методи досліджень у філології. Завдання: 1.Зробіть аналітичний огляд журналу «Мовознавство» за 2024–2025 рр. Вибірка публікацій із питань лексики сучасної української мови. 2.Складіть індикативний реферат однієї зі статей. 3.Складіть перелік Інтернет-сайтів філологічного напрямку, повний аналітичний огляд одного з них (публікації, проблематика та ін.).	2		1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Поняття методології наукового знання. Загальнонаукова та філософська методологія: сутність, загальні принципи. Класифікація загальнонаукових методів пізнання. Методи досліджень у філологічній науці	8		
Лекція 5	Логіка та загальна схема наукового дослідження. Етапи наукового дослідження. Предметні елементи наукового дослідження. Процесуальні елементи наукового дослідження. Формулювання теми наукового дослідження.	2		1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 5	Сутність і структура наукової роботи. 1.Процесуальні елементи дослідження. 2.Формулювання теми наукового дослідження.	2		1 раз на 2 тижні

	3. Критерії, які висуваються до наукового дослідження. 4. Визначення мети і завдань наукового дослідження. 5. Етапи наукового дослідження. Завдання: 1. Складіть 4 (чотири) картки, дотримуючись культури цитування в наступних моделях: «точна цитата», «перечитування», «мозаїчне цитування». 2. Підготуйте доповідь про один із видів бібліографічних журналів			
Самостійна робота	Логіка наукового дослідження. Етапи наукового дослідження. Процесуальні елементи наукового дослідження	10		
Лекція 6	Організація науково-дослідної роботи у закладах вищої освіти. Організація планування наукового дослідження. Підготовка наукових кадрів у ЗВО. Форми науково-дослідницької роботи.	2		<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття №6	Наукова робота студента та її види 1. Композиція і структура дослідницької курсової роботи. 2. Зміст вступу. Написання вступної частини. 3. Основна частина. Специфіка написання. 4. Оформлення висновків. 5. Виступ на захисті кваліфікаційної роботи. 6. Культура наукового цитування. 7. Стандарти оформлення курсових та кваліфікаційних робіт: а) технічне оформлення кваліфікаційної роботи. Загальні вимоги; б) завдання на кваліфікаційну роботу; в) оформлення реферату; г) зміст; д) титульний лист; е) список літератури та особливості бібліографічного опису. Завдання: 1. Напишіть розгорнутий план своєї курсової роботи відповідно до структурних особливостей наукового твору, обравши при цьому певну композицію та рубрикацію.	2		<i>1 раз на 2 тижні</i>

	2. Складіть реферат своєї курсової роботи, чітко при чому визначивши необхідні компоненти, які повинні бути в ній відображені. 3. Підготуйте свій виступ на захист курсової роботи. 4. Використовуючи схеми та зразки бібліографічного опису книги, складіть бібліографічний опис: а) одностомного видання; б) багатостомного видання. 5. Складіть бібліографічний опис книги (монографії) за філологічним фахом. 6. Складіть аналітичний бібліографічний опис статті за фахом. 7. Використовуючи схеми та зразки аналітичного бібліографічного опису, складіть опис статті: а) із книги (монографії, збірника наукових праць); б) із серійного видання. 8. Складіть список літератури до курсової роботи та наукової статті.			
Самостійна робота	Особливості підготовки магістерської роботи	10		
Лекція 7	Науковий стиль. Наукова термінологія. Культура наукового мовлення. Специфіка термінології філологічних наук. Класифікація термінів за походженням та структурою. Термінологічна культура філолога.. Мовознавча та літературознавча термінологія. Культура усного наукового мовлення.	2		1 раз на 2 тижні
Практичне заняття №7	Науковий стиль, наукова термінологія філологічного фаху. 1. Науковий стиль української мови та його підстелі. 2. Специфіка термінології філологічних наук: мовознавча, літературознавча. 3. Стилїстичні особливості наукового гуманітарного тексту. Завдання: 1. Скласти словник найуживаніших термінів. 2. Пояснити значення термінів (за списком).	4		1 раз на 2 тижні

	3. На прикладі наукового тексту філологічного фаху здійснити такий аналіз термінології: 4. Проаналізувати лексичний склад тексту, виділивши в окремі групи: а) термінологічну лексику; б) загальнонаукову лексику; в) слова-організатори думки; г) слова-конкретизатори думки; д) слова-домінанти. Визначте функції кожного з розрядів лексики; 5. З'ясуйте, чи наявні в тексті вузькоспеціалізовані терміни та яка їх функція; 6. Визначте, яке вживання слів – у прямому чи переносному значенні переважає в тексті та чому; 7. Проаналізуйте лексику тексту з точки зору співвідношення іменників та дієслів та встановіть, що переважає в тексті та чому.			
Самостійна робота	Специфіка наукової термінології у філології	10		
		90		

5. Види і зміст контрольних заходів

Питання для підготовки до практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2973>

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Семінарське заняття №1	Опитування (усне/письмове) теоретичних питань, практичних завдань, тестів тощо.	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні завдання тощо) за розкладом	Усна відповідь на одному практичному занятті оцінюється – max 1 бал: 1 бал виставляється якщо відповідь повна, аргументована, самостійна, студент виявляє творчі здібності, вміє використовувати набуті знання на практиці.	3

			0,5 бала студент володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна. 0 – студент не відповідає на поставлені питання. За виконання практичних завдань на одному практичному занятті можна отримати – max 2 бали: 2 бали: завдання виконано в повному обсязі, аргументовано, самостійно, студент виявляє творчі здібності. 1,5 бала: студент самостійно виконав завдання, самотужки виправляє помилки, кількість яких незначна. 1 бал: студент виконав завдання в цілому самостійно, виправляє помилки, серед яких є суттєві. 0,5 бала: студент частково виконав завдання, погано володіє навчальним матеріалом, не завжди може застосувати теорію на практиці. 0 балів: студент не виконав завдання; робота є списаною.	
Семінарське заняття №2	Опитування (усне/письмове) теоретичних питань, практичних завдань, тестів тощо.	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні завдання тощо) за розкладом		3
Семінарське заняття №3	Опитування (усне/письмове) теоретичних питань, практичних завдань, тестів тощо.	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні завдання тощо) за розкладом		3
	Комплексне тестування в	Тестування відбувається в системі Moodle (охоплює	Правильна відповідь автоматично оцінюється	3

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
«Основи наукових досліджень та інформаційна культура студентів»

	системі Moodle за 3М 1.	відповіді на теоретичні й практичні завдання за 3М 1)	системою Moodle і залежить від кількості тестів.	
Семінарське заняття №4	Опитування (усне/письмове) теоретичних питань, практичних завдань, тестів тощо.	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні завдання тощо) за розкладом		3
Семінарське заняття №5	Опитування (усне/письмове) теоретичних питань, практичних завдань, тестів тощо.	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні завдання тощо) за розкладом		3
Семінарське заняття №6	Опитування (усне/письмове) теоретичних питань, практичних завдань, тестів тощо.	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні завдання тощо) за розкладом		3
Семінарське заняття №7	Опитування (усне/письмове) теоретичних питань, практичних завдань, тестів тощо.	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні завдання тощо) за розкладом		3
	Комплексне тестування в системі Moodle за 3М 2.	Тестування відбувається в системі Moodle (охоплює відповіді на теоретичні й практичні завдання за 3М 2)		3
	Комплексне тестування в системі Moodle за 3М 4.	Тестування відбувається в системі Moodle (охоплює відповіді на теоретичні й практичні завдання за 3М 4)		3
Усього за поточний контроль	4			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичні питання До заліку	Перелік питань для підсумкового контролю та тестові завдання розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2973	Підсумкове завдання охоплює два теоретичні питання. За відповідь на 1 теоретичне питання – max 5 балів. 5 балів: – студент ґрунтовно і повно викладає матеріал; виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує	10

			свої думки, застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади за декількома підручниками; чітко аргументує свої відповіді, захищає і відстоює свою думку в діловій дискусії викладає матеріал послідовно й правильно з точки зору норм сучасної літературної мови. – 4 бали: студент, висвітлюючи питання, дає відповідь, що задовольняє ті ж попередні вимоги, але допускає деякі помилки, які сам виправляє, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу й мовленнєвому оформленні. – 3 бали: студент виявляє знання і розуміння основних положень теми, але викладає матеріал не досить повно і допускає фактичні неточності й помилки у формуванні відповіді; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні. – 2-1 бал: студент не знає частини вивченого матеріалу; ступінь використання джерел та наукової літератури та рівень розкриття питання низький; несамостійність висновків; допускає у формулюванні речень помилки, що спотворюють зміст відповіді; допускає багато фактичних	
--	--	--	--	--

			неточностей; порушує послідовність викладу думок; часто трапляються випадки неправильного слововживання; не розуміє суті поставлених додаткових запитань.	
	Практичне завдання	1. Скласти анотацію до наукової статті, монографії. 2. Написати бібліографічний опис книги, статті відповідно до ДСТУ -2018. 3. Написати рецензію на посібник, підручник, наукову монографію. 4. Написати відгук на художню книгу. окремо, через дефіс. Від поданих слів утворити складні прикметники.	Виконання практичних завдань: - 10-9 балів ставиться, якщо студент виконав кожне завдання без жодної помилки або допустив несуттєву помилку; - 8-7 балів ставиться, якщо студент допустив 1-2 помилки; - 6-5 балів ставиться, якщо студент допустив 3-4 помилки; - 4-3 бали ставиться, якщо студент допустив 5-6 помилок; - 2-1 бал ставиться, якщо студент допустив 7-9 помилок; - 0 балів ставиться, якщо студент не виконав завдання або допустив 10 і більше помилок.	10
	Тестування	Тестування відбувається в системі Moodle за посиланнями https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2973 (охоплює відповіді на теоретичні й практичні завдання)	Білет містить 20 тестових питань (1 питання = 1 бал)	20
Усього за підсумковий контроль	Примітка* Підсумковий контроль також може повністю складатися з тестових завдань (40 питань = 40 балів) і проводитися в системі Moodle за покликанням https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2973 про що заздалегідь попереджають студентів.			40

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		

D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

- Вітченко А. О., Вітченко А. Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі : підручник. Київ : Ямчинський О. В., 2020. 272 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052991.pdf>.
- Литвин С. Х., Добровольська В. В. Підготовка дослідницького проєкту та презентація результатів наукових досліджень : підручник. Київ : НАКККиМ, 2022. 253 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0052108.pdf>.
- Румянцева О. А. Активна лексика наукового дослідження: українсько-російсько-англійський глосарій з академічного письма : для здобувачів ступеня доктор філософії, докторів філософії, докторів наук, викладачів ЗВО, дослідників, перекладачів і магістрів : словник. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2022. 147 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0052100.pdf>.
- Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Харків : ХНАУ, 2017. 272 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Danilkina/0044719.pdf>.
- Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Харків : Право, 2019. 368 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050632.pdf>.
- Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Київ : Алерта, 2019. 492 с.
- Кочан І. М. Українська наукова лексика: міжнародні компоненти в термінології : навч. посіб. Київ : Знання, 2013. 295 с.
- Кравець Н. П. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2020. 74 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052983.pdf>.
- Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посіб. Полтава : Оріяна, 2012. 183 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050640.pdf>.
- Методологія дисертаційного дослідження. Мовні особливості наукового стилю : навч. посіб. / упоряд.: І. В. Чорний, В. А. Перцева, І. М. Голопич. Харків : ХНУВС, 2019. 272 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi65/0048175.pdf>.
- Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / В. М. Михайлов, Л. О. Попова, Л. О. Чуйко [та ін.]. Харків : ХДУХТ, 2014. 160 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi55/0041068.pdf>.
- Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / авт. кол.: І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко [та ін.] ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ : ВПЦ "Київ. ун-т", 2018. 607 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0054255.pdf>.
- Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / авт. кол.: І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко [та ін.] ; за ред. І. С. Добронравової, О. В. Руденко. Київ : Київ. ун-т, 2018. 607 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0053277.pdf>.
- Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посіб. з алгоритмічними приписами. 3-тє вид., перероб. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 426 с.

15. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / уклад. Н. Г. Кошелева. Бахмут : ГПМ ДВНЗ "ДДПУ", 2019. 117 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0053643.pdf>.
16. Патійчук В. О. Основи наукових досліджень : тестові завдання для студентів. Луцьк : Іванюк В. П., 2021. 44 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0054170.pdf>.
17. Протас О. Л. Методологія і технологія наукових досліджень : навч. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2022. 279 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052776.pdf>.
18. Радіонова Л. О., Радіонова О. М. Методологія наукових досліджень : курс лекцій Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 124 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049500.pdf>.
19. Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю : монографія. Київ, 2016. 628 с.
20. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. Київ : Академія, 2012. 216 с.
21. Стадніченко О. О., Мацегора І. Л. Основи наукових досліджень та інформаційна культура студентів : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2013. 206 с.
22. Фесюк В. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2022. 126 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051646.pdf>.
23. Цифрові бібліотечно-інформаційні ресурси у розбудові наукового сегмента національного інформаційного простору : монографія / кол. авт.: С. С. Гарагуля, Н. О. Гриценко, Л. А. Дубровіна [та ін.] ; відп. ред. К. В. Лобузін. Київ : НБУ ім. В. І. Вернадського, 2021. 416 с.
24. Шаравара Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2018. 256 с.
25. Ярошук Л. Основи наукових досліджень : навч. посіб. 2-ге вид., оновл. Saarbrücken–Riga : LAP LAMBERT Academic Publishing, 2019. 162 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi61/0045519.pdf>.

Інформаційні ресурси

1. Горпинич О.В. Тлумачний українсько-англійський словник економічних термінів і термінологічних словосполучень : довід посіб. Дніпро : НГУ, 2016. 74 с. URL: <http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/147922/CD828.pdf>
2. Словник іншомовних слів. URL: <https://www.jnsm.com.ua/sis/index.shtml>
3. Український лінгвістичний портал. Словники України online. URL: <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
4. Зразки заяв та документів. URL : <https://pozovna.in.ua/>
5. Інформаційно-довідкова система «Культура мови на щодень». URL : <http://kulturamovy.univ.kiev.ua/>
6. Лайфхаки з української. URL: https://ukr-lifehacks.ed-era.com/rozdil-1/cherhuvannya_u_v
7. Перевірка граматики language tool. URL : <https://languagetool.org/uk/>
8. Портал української мови та культури «Словник.ua». URL : <https://slovnkyk.ua/>
9. Словник іншомовних слів. URL : <https://www.jnsm.com.ua/sis/index.shtml>

6. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У разі виявлення порушення норм академічної доброчесності, до студента можуть бути застосовані дисциплінарні заходи, відповідно до Кодексу академічної доброчесності ЗНУ <https://tinyurl.com/ya6yk4ad> та Положення про організацію навчального процесу в Запорізькому національному університеті http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zts_yu_osv_tn_ogo_protseu_v_znu.pdf

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час практичних занять дозволяється виключно з навчальною метою (для уточнення деяких даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Обов'язково умовою є: активування режиму «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, модульних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle необхідно переконатись, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо з технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше запитання потребує термінового розгляду, надішліть електронний лист з позначкою «Важливо» на адресу **dobrogost1975@ukr.net**. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVY>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами

однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.